

Μεγάλη Πέμπτη

Τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ:

- Ὁ ιερὸς Νιπτήρ.
- Ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος.
- Ἡ ὑπερφυῆς Προσευχή.
- Ἡ Προδοσία.

Κέντημα (1410-1416), ΒΔ. Ρωσία, Κρατικὸν Ἰστορικὸν Μουσεῖον, Μόσχα.

Τροπάριον. Ἡχος πλ. δ'.

Οτε οἱ ἔνδοξοι Μαθηταί, ἐν τῷ νιπτῆρι τοῦ Δείπνου ἐφωτίζοντο, τότε Ἰούδας ὁ δυσσεβής, φιλαργυρίαν νοσήσας ἐσκοτίζετο· καὶ ἀνόμοις κριταῖς, σὲ τὸν δίκαιον Κριτὴν παραδίδωσι· Βλέπε, χρημάτων ἐραστά, τὸν διὰ ταῦτα ἀγχόνη χρησάμενον· φεῦγε ἀκόρεστον ψυχῆν, τὴν διδασκάλω τοιαῦτα τολμήσανσαν. Ο περὶ πάντας ἀγαθός, Κύριε, δόξα Σοι.

Ἐξαποστειλάριον. Ἡχος γ'.

Τὸν νυμφῶνα Σου βλέπω, Σωτήρ μου, κεκοσμημένον, καὶ ἔνδυμα οὐκ ἔχω, ἵνα εἰσέλθω ἐν αὐτῷ· λαμπρυνόν μου τὴν στολὴν τῆς ψυχῆς, Φωτοδότα, καὶ σῶσόν με.

Κοντάκιον. Ἡχος β'. Τὰ ἄνω ζητῶν.

Τὸν ἄρτον λαβών, εἰς χεῖρας ὁ προδότης, κρυφίως αὐτάς, ἐκτείνει καὶ λαμβάνει τὴν τιμὴν, τοῦ πλάσαντος ταῖς οἰκείαις χερσὶ τὸν ἄνθρωπον· καὶ ἀδιόρθωτος ἔμεινεν Ἰούδας ὁ δοῦλος καὶ δόλιος.

Στίχοι εἰς τὸν ιερὸν Νιπτῆρα.

Νίπτει Μαθητῶν ἐσπέρας Θεὸς πόδας,
Οὓς ποὺς πατῶν ἦν εἰς Ἐδὲμ δείλης πάλαι.

Εἰς τὸν Μυστικὸν Δεῖπνον.

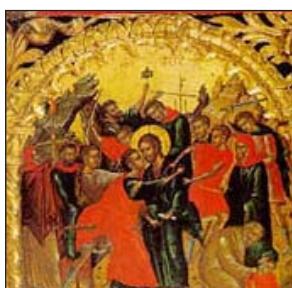
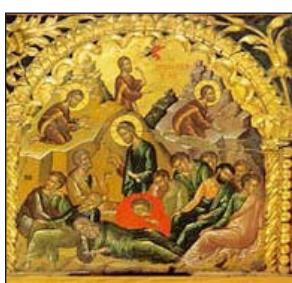
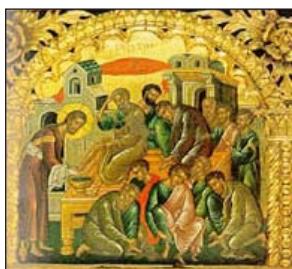
Διπλοῦς ὁ Δεῖπνος· Πάσχα γὰρ νόμου φέρει,
Καὶ Πάσχα καινόν, Αἷμα, Σῶμα Δεσπότου.

Εις τὴν ὑπερφυῖαν Προσευχήν.

**Προσεύχητε καὶ φόβητρα, θρόμβοι αἵμάτων,
Χριστέ, προσώπου, παραιτούμενος δῆθεν
Θάνατον, ἔχθρὸν ἐν τούτοις φενακίζων.**

Εις τὴν Προδοσίαν.

**Τί δεῖ μαχαιρῶν, τί ξύλων λαοπλάνοι,
Πρὸς τὸν θανεῖν πρόθυμον εἰς Κόσμου λύτρον;**

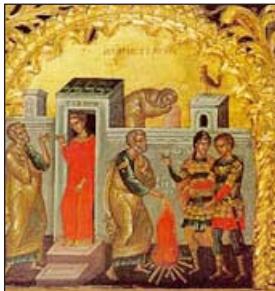
Τῇ Ἅγιᾳ καὶ Μεγάλῃ Πέμπτῃ

Κατὰ τὸ ἐσπέρας τῆς σήμερον, ἥτις ἦν τότε ἡ πρὸ τῶν ἀζύμων ἡμέρα, τούτεστιν ἡ τοῦ νομικοῦ πάσχα παραμονή, Μαρτίου κβ', ἡμέρᾳ Πέμπτῃ τῆς ἑβδομάδος, συνεδείπνησεν ἐν τῇ πόλει ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν δώδεκα μαθητῶν. Εὐλόγησε τὸν ἄρτον καὶ τὸν οἶνον, καὶ πρέδωκε τὸ μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας.

Ἐνιψε τὸν πόδας τῶν μαθητῶν, εἰς ὑπόδειγμα ταπεινώσεως. Εἶπε παρόρθσιά, ὅτι εἶς ἐξ αὐτῶν ἐμελέτα τὴν κατ' αὐτοῦ προδοσίαν· καὶ ἐδειξε τὸν προδότην, δοὺς εἰς τὸν Ἰούδαν ἄρτου τεμάχιον βεβαμένον εἰς τοῦ τρυβλίου τὸν ζωμόν. Ἐξελθόντος ἐκείνου παρευθύς, ἐδίδαξε τὸν μαθητὰς τὰ ὑπερφυῖα καὶ τελευταῖα μαθήματα, ὅσα ἐμπεριέχονται τὸ α' Εὐαγγέλιον τῶν ἀγίων παθῶν. Ἐξέρχεται μετὰ ταῦτα ὁ Θεάνθρωπος εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, καὶ ἐκεῖ ἄρχεται λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν.

Ἀναχωρεῖ κατ' ἴδιαν, καὶ κλίνας τὰ γόνατα προσεύχεται ἐκτενῶς· καὶ ἐκ τῆς πολλῆς ἀγωνίας γίνεται ὁ ἱδρὼς αὐτοῦ ώς αἷματος πηκτοῦ θρόμβοι, πίπτοντες εἰς τὴν γῆν.

Μόλις πληροῖ τὴν ἐναγώνιον ἐκείνην προσευχὴν καὶ ἴδου φθάνει καὶ ὁ Ἰούδας

Ί. Εἰκόνες (1535-1545),
τμήματα ἐπιστυλίου, διὰ
χειρὸς Θεοφάνους τοῦ
Κρητός, Ί. Μ. Ἰβήρων
Ἄθωνος.

μετὰ στρατιωτῶν ἐνόπλων καὶ ὅχλου πολλοῦ, καὶ χαιρετίσας, καὶ φιλήσας δολίως τὸν διδάσκαλον, παραδίδει αὐτόν.

Συλλαμβάνεται λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς καὶ φέρεται δέσμιος πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς Ἀνναν καὶ Καϊάφαν. Οἱ μαθηταὶ σκορπίζονται καὶ ὁ θερμότερος τῶν ἄλλων Πέτρος, ἀκολουθήσας αὐτῷ μέχρι τῆς ἀχιερατικῆς αὐλῆς, ἀρνεῖται καὶ αὐτὸς τελευταίον ὅτι ἔστιν αὐτοῦ μαθητής.

Ο δὲ θεῖος διδάσκαλος παριστάνεται ἔμπροσθεν τοῦ παρανόμου συνεδρίου, ἐξετάζεται περὶ τῶν μαθητῶν καὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ, ἐξορκίζεται εἰς τὸν Θεόν, ἵνα εἴπῃ ἐὰν αὐτὸς ὑπάρχῃ τωόντι ὁ Χριστός· καὶ εἰπὼν τὴν ἀλήθειαν κρίνεται θανάτου ἔνοχος, τάχα ως βλασφημήσας. Ἐφεξῆς ἐμπτύεται εἰς τὸ πρόσωπον, ραπίζεται, ἐμπαίζεται παντοιοτρόπως δι’ ὅλης τῆς νυκτὸς ἔως πρωΐας.

